

AKATALPA

Nisan 2019 - Sayı 232

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Ramazan PARLADAR

ÇIK HER ŞEYDEN

baudelaire'in kötülüğünü kaldır bak altına
gir içine dosto'nun suçunun yerleş oraya
bir güzel cezalandır o görkemsiz gövdeni
orada kavafis'nin beklediği barbarlar
orada seni tek sıra
başka bir korkuyla sınısın
sonra korkusu kierkegaard'ın
korkutan uçurumu uçurumdaki otu
sonra blake incecik ağzıyla
gelsin kaplanımı alıp gelsin kuzusunu alıp
çöksün otursun göğsüne sıksın boğazını

çık oradan da

çık her şeyden

ç. 17. uçurtmalar dediğin şey ya da uçurtma o
dediğin şey ya da uçurtma mı o dediğin şey
çöksün otursun göğsüne sıksın boğazını sıksın
bitirsin işini kalk git altında kaldığın şeyle
kalk git altında kaldığın şeyle kalk git

Adnan ALGIN

SÜRGÜN

salgına dönüşüyor kasvet aynalar kırılırken
sıkıştı pashı tespih tanelerine kavmim de
eğip büktüm gözyaşlarımı çocuklar oynasın diye
mektebe giderken beslenme çantama sakladım kalbimi

stanbul'dan sürülen bir çocuktum anadolu'ya ipince
olmayacak duaya amin demeyi kâbuslarımdan öğrendim
segâh makamına hasrettim güneş batarken gözlerinde
söktüm pençesini sırrın, ölümü aynalara gizledim

Reha YÜNLÜEL

HAVADA MUT, SEN BUNU UMUT

nalsız bir bulutu
nasılsız eyerliyorsan eğer,
gökkuşaklarıyla ip atlayan
hınzırlıkları haylazlıklarına mıhlı kerataların
nazarboncuk şablonlu cetvellerinden
geç...

büyük ihtimal!

kaotik bir töz bulutunun
ince pusunu alıyorsan işte,
tutulmuş bir güneşin ışıdan firketeleriyle
fütursuz saçlarını tutturan gülümser dağcıların
dağlanmış turâbî rahlesinden

...miş...

pek mümkün!

çapulsuz bir bulutu, iki dirhem bir çekirdek
bir bulutla çarpıştırıyorsan da,
masmâvi devâsâ bir közün kızgın bakışlarından
birbirinden müzip rengârenk yaşlarını akıtan
içli köftehor bir rahmetin aklından

...sin...

kesinkes!

bir bulutu birbirine kavuşamayan âvâre dağların
aklı bir karış havasında hoplatmışsan bak,
her bir özyaş bir evvelkinden şarâbî
uzun mu uzun, makinisti kalpgözlüklü
kırmızımtrak bir trende vagonlar arasında koşarken
kendinden kendime, kendimden kendine

...dir!

bir umut, bir umut!

şiihâne

Fatoş Akbay, Hüseyin Alemdar, Adnan Algin, Serap Aslı Araklı, Göksel Mehmet Arslan, Mustafa Atapay, Naci Bahtiyar, Perihan Baykal, Altun Çiçek, Çağla Çinili, Mete Demirtürk, Oresay Özgür Doğan, Mustafa Dursun, Öztekin Düzgün, Osman Serhat Erkekli, Gökhan Ertekin, Belma Fırat, Nihan Işiker, Erkan Kara, Aytekin Karaçoban, Levent Karataş, Mahir Karayazı, Nevzat Konşer, Fahrettin Koyuncu, Volkan Odabaş, Hızır İrfan Önder, Çağın Özbilgi, Turgut Can Özdemir, Ozan Öztepe, Ramazan Parlador, Hüseyin Peker, Muharrem Sönmez, Sedat Şanver, Ümit Şener Ta, Turgut Tan, Hakan Unutmaz, Hakan Yirik, Reha Yünlüel.

ÖNCE ŞİİR, SONRASI ŞEHİRLER

Hüseyin PEKER

1- Elimdeki şiir kitabı öncelikle ne zamandır, susuzluktan dudağı kuruyan birinin, ılık su içince, bedeninin rahatlamasına benzer bir duyguyu hatırlattı. Yani ben bir bardak suyu cezvede az kaynatıp ılık su yapıp içmişim, ve bunda şiir var demiştim.

Evet söz konusu kitap, Duygu Kankaytsın'ın Kırmızı Kedi yayınevinin 2018'in son günlerinde elimize ulaştırdığı 'Rağmen' başlıklı şiir kitabı. Baktım piyasada türlü şiirsel denemeler yapılıyor, deney çağındayız sanki. Bazen birbirine yakın şiir tasarımları, durmak bilmeyen, çoğu nitelikli demeye yakın yerde uğraşlar. Yalnız çoğunda şiirin türlü olanakları yuvarlanıp aşılıp inişler, yokuşlar. Çoğu engebeli denemeler. Üstüne Duygu Kankaytsın'ın, o dolaylı olarak kendinden yola çıkıp türlü duvarlara çarpan, ama ses vermeyen, gürültüden uzak, sesi şiirin bir adım dışına taşmayan, o bakımdan hayli keyifli akışıyla karşı karşıyayım.

2- İki bölümden oluşan 'Rağmen' (İsmi bile böyle kısa tutularak öz anlamlar içerdiğini imliyor kitabın. Sanki söz rafinerisi ve yalın, imgelere pek de rağbet etmeyen, süsten ziyade kuş sıçramasının dallar arasında titremesini andıran bir naiflikle oradan oraya sıçramasına benzer bir anlatıma ulaşılmış) kitabımızdaki ilk bölüm 'Sağır Leyla' (Burada ayrıca değineceğim üzere kendini, dünya üzerindeki kuşatılmış insan olmanın kederini işaret ediyor şair. Ne yapsam, nereye gitsem kurgusu içinde, gene de dediğim gibi kelimeleri rahatsız etmeden uçuşturup, bir yerlere kondurarak, bir yanıyla; Necatigil şiirini de andıran bir çalışmaya girişmiş. En başta şunu başarmış. Şiir ne kadar bozulmaz? Onun dışında değilim ben. Önce şiiredir saygım diyen bir eda. Yani ne kadar anlam sıçramaları yapsa da, şiirsel bozulmanın kenarlarına uğramamış. Eli ayağı düzgün, şiirden sıyrılmayan bir koşma), İkinci bölüm 'Jiyan' ise bütün bunların ışığında, ben kadın haklarının içinde neredeyim dercesine, o konuya odaklanan bir doğum sonrası masalı. Parça parça, 28 bölüm halinde anlatılmış, kadının dünyadaki yeri veya kendinin kadındaki alıp veremediği düz alanlar toplamı.

3- Duygu Kankaytsın tüm bu şiirlerin arasında neyi arıyor? Tüm bu yazdıklarının çıkıp, okuru beklediği kapı nereyi veya neleri gösteriyor. Şuradan başlayalım: 'ayrılıyorum aranızdan, sonunda dışımızdayım' (s:19) Kendiyle donattığı, çıkış yolunu kendiyile süslediği bir şiir yolculuğu bu kitap. 'Bir zamanlar koşturduğum sokaklar sıkıntılı' (s:18). Demek ki etraftan da memnun değil. Ama bu batmadan, batırmadan anlatıyor. Düz yoldan sonuç aramıyor. Yer yer koşturan, yer yer sıçrayıp dal değiştiren bir kuş'un kanat çırpmasıyla. Kendini anlatırken tekrara düşmüyor, bu konuda dikkatli. Ama dönüp dolaştığı yer de, gene dünyada sakıncaların kol gezdiği, meşru olmayan dünya düzlüğü. Sanki tehlike kol geziyor, ama ben hepsinden kaçtım, kendimden kurtulamadım diyen birinin seslenişi bu! 'Ben çok korktum, delilik içindeydi dünya' (s:17) Aynı sayfada 'Lalelerin kırmızısı ilk tanıdığım renkti' dizesinde ise, kırmızı'yı lale inceliğinde tanımak, vurgulayacağım ilk husus; ki bu bana içindeki incelik duygusunu tanımlamakta daha çok. Kırmızı da bu dizede gençliğinde tanıdığı ilk ateşlenmeyi işaret etmekte. Belki genç kızlığın ilk ortaya dökülmesi, belki yürekte palazlanan ilk sevdanın çağrı dökülmeleri. 'Kızım Duygu, unuttum mu, evleneceğin gün babamı doğurdun' (s:16) derken şairimiz, hayatındaki ilk karşı cins travmasının çok yakınından, babasından geldiğine tanık olduğunu düşündürüyor.

4- 'Her acıyı bundan böyle bana üfleyin' (s:14) İzmir Güzel Sanatlar Fakültesinde, Sahne Sanatlarının Dramatik Yazarlık-Dramaturji ana sanat dalı bölümü mezunu olup, yüksek lisans alarak, doktora eğitimini sürdüren ve tiyatro kökenli şairimiz, birkaç oyunuyla dereceler almış... Şiirinde ise; teatral edayı işe karıştırmamış, ama onun birikiminin verdiği olgun tavrı her yere yedirmiş. Tüm bunları tek başına yaşamının sevdası ve onuru içinde anlatır veya sunar olmuş. Tabi işin içine kadın hakları, mülteci olmak gibi toplumsal ve insansal koşulları da; bir iğne batımı inceliğiyle aralarında dolaştırarak, dolgun fakat çok hafif bir duyarlılığıyla, kuş tüyü inceliğinde yöntemlerle şiirsel dokuya dönüştürmüş. 'sığıyorum okumak istediğim hiçbir kitaba' (s:15) Ne dersiniz, burada ucundan yakaladığı anlam, kitaplara (hiçbir) demesinin yüksekliğinde mi saklı? Yoksa sığıyorum diyerek konunun dışına taşmasında mı? 'Beni onarabilir çok kollu masal olmak' aynı sayfadaki bu dize daha toparlayıcı. Kendini durmadan türlü türlü maskelerle arayan bir oyuncunun masalı sanki bu anlatılanlar. 'Üstün başım aşk içinde' (s:36) derken olan bitenden yana rahattı ya şair, 'Varız inadına, sen dürüst ol palyaço' derken kendine daha çok sığıyor. Oysa 'Seni Seviyorum Korkaklıkları' başlıklı şiirde, Kafka'nın, Beckett'in, Macbeth'in, Shepard'ın arasında Bizans'ın anılması, ardından da Soma'ya gidilmesi sadece birikimin yüceliğiyle tarif edilemez. Bir gezintidir aslanan. Ben her yakada beninizdayım. Her toplumsal olayda, her kadın çekişmesinde beni yanınızda göreceksiniz diyen feminist bir şairin duruşu: 'Anılardan çok rahatsızım' (s:31) deyişinde, o gün, bugün kaybolan sözcüğü bulmasını mı anlamalıyız dersiniz? Anıları karıştırıp durdukça, gözleri çok göz önünde ölen mutsuz bir arayıcının portresi bu! Duygu Kankaytsın'ın şiirindeki diriliği; dizelerin dışına kaymadan, bizi yapıta bağlayışıyla anlatmaya çalıştım. Bütün bu değerler üzerinden son bölüm 'Jiyan' daki artı değerler üzerinden noktalayalım sözü:

5- İlk 'Sağır Leyla' dilimini 'Erkeklerin rujları kamıyor, hepsi dul ve tedirgin' (38) dizesine birkaç söz ekleyerek bitirelim. Burada erkeklerin rujları derken şair, erkeklerin kadınlara çok yapıştığını, hatta sıkıcı varlıklara dönüştüğünü ima ediyor. Hepsinin dul ve tedirgin kalmasıyla da açıklıyor bunu. Kısaca kadınlar erkeklerden çok memnun değil aslında demek istiyor. Ama onlarsız da yapamıyor kadınlar. Çevresinde dolandıkları belli, bu da onları feminist ve kadın hakları savunucusu yapmada birinci kılıyor. Bu dizesi noktalaması soğumadan, 'Jiyan' bölümünün başlaması da boşuna değil. Lafa 'bu oyundan vazgeçin anne, oyunu sevmiyorum' (s:43) demesi var ya, anne beni evlendirme fikrinden vazgeçin demekle eşdeğer. Çünkü hemen alt dizelerde yaklaşık dualarınız tepeden turnağa kefen, bilirim kan, Jiyan'ı gömmek için' demesi aynı sayfada, bana şunları hatırlatıyor. Jiyan boş yere, ya da istemeyerek doğurulan ya da düşürülen bir çocuk simgesidir. Bu Jiyan adlandırması da şaire tiyatrodan gelme bir alışkanlık olarak anlaşılmalıdır. Şimdi şiirde (anne bu oyundan vazgeçin) diyerek baskılardan sıyrılan şair, bir diğer sayfada 'Jiyan, yok kadın' dedikten sonra, işi gene düşük bir çocuk anlamına vardırılmaktadır: 'cenaze bizim değildir artık' Aslında bütün bu olan biteni çocuk gelinler anlamında da okumamız mümkün. Jiyan da doğuda kullanılan bir isim olduğuna göre, işin içinde bir doğu gerçeği midir yaklaşılacak istenen?

'Unutmak için avluya birikirdin

Çocukların fırlardı dünyaya' (s:45)

Açığa aldığım bu dizelerde, gerçek daha biçimli ortaya çıktı. Şair, 'bir ben, onca insana rağmen' konuşmaktadır. İşte kitaba adını veren 'Rağmen' vurgusu da açıklanıyor böylece.

6- Duygu Kankaytsın'ın 'Rağmen' başlıklı ilgiye değer çalışmasının başlangıcında 'Sığınmacı' başlıklı bir şiir var. Ve

TUZ GİBİ

III.

(...
eski sevdiğimin kitabını aldım
-sevgim ondan da eski-
sonra gittim ağaçlara
yaslandım
kuşlara yem attım
şairlik böyledir belki
bir elinde kuş yemi bir elinde rakı bir elinde dünya bir elinde
[sonsuzluk

ellerim ne çok ellerim
ellerim ne çok
ellerim
O'nun bütün harflerinde
ben var hiçbir sesinde yok
nehirler, güz yaprakları, çevrilen sayfanın hışırtısı
ile kan-ter içinde uyandığım başkasının yatağı
yan odada uyuyan annesinin duyup duymadığını bilmediğim
[sevişmemizin sesleri

ile Polatlı-Ankara Yolu'na benzeyen sırtı
ile Lara kıyıları gibi geceyi iniveren saçlarını
ile bir de Fatma'ya dokundukça anladığım yağmuru
ile insanlığın tüm feryatlarını taşır gibi balkonda kulaklarıma
[dolan poyrazı

ile yüzümün en uzağı
gözlerim
ekmeğin alınmış içi
içi alınmış ekmek
ve ben
denedim sözcükleri parçalayıp harflerini de atayım
denedim harflerini sökeyim sözcüklerin
içinden geçen bir vapur insanın, mavinin
bulutun

beyazın
gecenin
karşı kıyının
ateşin
turuncunun

gün batımının
sığırcıkların salınışının

(...)
dediğiydim
onu aldım sana geldim
geceyi burda geçirelim

orada söze şöyle başlıyor şair: '*Bir de karanfil yalandı demek*' (s:7) Kankaytsın'da yalan olduğunu söylediği bir sıkıntı var; onu şiirinde yaşatan: dünyada olmanın ve her olayı dilediği gibi çözememenin taşkınlığı, onu da bağırarak söylemek eğiliminde değil. 'Rağmen', şiirin dışına taşmadan onu aramanın yalın hali. Ve oldukça da yetkin bir okuma.

7- Gezi deyince Evliya Çelebi'nin *Seyahatnamesi*'nden, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın '*Beş Şehir*'ine, Azra Erhat'ın '*Mavi Yolculuk*' una, Dostoyevski'nin '*Batı Batı Dedikleri*' (Ben bu yapıtı gezi kitabı sayarım, her ne kadar Dostoyevski, tutuculuğa varan yanıyla Batı'yı yerden yere vurup eleştirmesiyle, ünlenip anılsa da bu yapıtta), Mina Urgan'ın '*Bir Dinozor'un Anıları*'na, her çeşit Afrika, Katmandu, Güney Amerika, Nepal, Hindistan içerikli (değişik dünyaları hatırlattıkları için) kitaplar gözümde duygu seremonisi gibi dolaşır geçerler.

Bunlar içinden bir kitabı da burada anmak istiyorum. Abdullah Özkan'ın '*Osmanlı'nın İzinde, Bir İmparatorluğun Üç Kitadaki Ayak İzleri*' başlıklı kitabı bence gezi kitabıdır. Balkanlara, Yunan Adalarına, Azerbeycan ve İran'a doğru her gidişimde bu kitapta başvuracak bir şeyler bulurum. Tıpkı İlber Ortaylı'nın '*Seyahatname*'si gibi. Ortaylı adı geçen kitapta, yakın geçmişte Osmanlı'nın hüküm sürdüğü toprak ve uygarlık birimlerinde çok eser ve yaşantı izleri bırakmıştır. Ki Girit'in Resmo'su gibi, Rodos adası gibi yerlerin; bazı sokaklarında dolaşırken, hâlâ Osmanlı uygarlığının izlerinde dolaşır gibi hissedersiniz kendinizi. Tıpkı Sultanahmet meydanında, Topkapı, Dolmabahçe saraylarında İstanbul'la birlikte tarihi solukladığımız gibi.

Abdullah Özkan'ın kitabının önemi Bulgaristan, Makedonya, Gürcistan vb. gibi uzun bir geçmişimiz olan yörelerde, Osmanlı dönemi eserlerinin tümünün adetleri ve yerlerinin, önem sırasıyla anılmasıdır. Bedestenler, Hünkâr Bahçeleri, Medreseler, İmaretler.. Bence Tiflis, Suhumi, Musul, Kerkük, Üsküp, Kalkandelen, Belgrad gezilmeden bu esere bir göz gezdirilmeli.

Üzerinde duracağım bir yeni eser de; Yeprem Türk'ün '*Kırk Şehir Kitabı*' adlı çalışması. İslam'a olan hayranlığı ve araştırmacılığı bilinen Y. Türk, bu yapıtında İslam'ın kırk şehri üzerinde, şiirsel dokusu da göz önünde tutulan bir yapıta imza atmış. Bir açıdan İslam'ı sevdiiren bir çalışma bu. Örneğin '*Mekke, gökten başlar, alemin başlangıç meridyenidir*' diyor. Aynı şekilde Kudüs'ten söz ederken '*metafizik bir şehir, bir yönüyle gökte yapılıp yere indirilmiş gibidir*' gibi ilginç benzetmelerle örmüş yapıtı. Bursa için '*aslında benzeri yoktur, medeniyetimiz açısından tek nüsha gibidir, ilim şehri, edebiyat şehridir.*' gibi güzel benzetmeler içeriyor. Yeprem Türk'e göre, Kerbelâ hakkında '*bu şehirde, aşk sırtında nice sopalara kırılmıştır.*' demesi yanında, Kırşehir'den söz ederken, '*Bu eren damarlı türkölere varınca, insanın onda dokuzu uyanır, Abdallık Kırşehir'de neredeyse bir tabiat haline gelmiştir*' hatırlatması da şehirlere bakışını ilginç kılıyor kanımca. Erzurum, '*Anadolu'nun anahtarudur*' diyen Y. Türk'ün, Konya'yı anlatırken andığı şu cümle de şöyle: '*Mevlana, Konya'yı Yunus'un sanatına verdi. Konya hem Yunus, hem de görklü bir semazendi.*' Y. Türk, Diyarbakır'ı duygu ana saydığı, bir yönüyle Şam'a benzettiği yapıtta, Hindistan'daki Delhi'nin 13.yüzyıldan başlayarak Nakşibendi ve Kadiri mezheplerinin merkezi olduğunu bu yapıttan öğreniyoruz. Bakü'nün, İstanbul'un, Halep'in, Söğüt'ün vs. illerin anıldığı bir anma kitabı bu. Daha çok İslam sevgisinden kaynak almış, o illere hayranlığından doku kurmuş sıcak bir yapıt kanımca. Bir yönüyle geziye çıkararak bizi; şiirsel doruklara yükselten yanılla..

Çıktı!

Kedileri Severken Ağlayınız

Toplu Şiirler (1967-2017)

İsmail Uyaroğlu

Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Genişletilmiş, Yeniden düzenlenmiş
3. baskı Ocak 2019, 686 s.

YALINLIKLA DOĞALLIĞIN DANSI: GÖKHAN AKÇİÇEK ŞİİRİ

Hüseyin ALEMDAR

Herhangi bir ideoloji ve akıma yaslanmadan şiirini kuran, şair-ben'ini (persona) künhünde biçimlendiren şairlere özel bir ilgi duyarım. Fazıl Hüsnü Dağlarca'dan Cahit Zarifoğlu'na, Cahit Külebi'den Ahmet Erhan'a böylesi nevi şahsına münhasır şairlerim her zaman oldu. Toplumcu şiirin içinde durduğum yaşlarım da dahil akımlara ve ideolojilere sıkı bağlılık göstermeme tavrımın arka planında işte yukarıda adlarını saydığım şairlerin duruş-duyuruş rolleri gizlidir. Bu duruş-duyuruş resmi ki, bir yerde varlığa aracısız bakmak anlamında şairin ontolojik kendiliğini alttan alta duyurması demektir. Duruş ve duyuş dengesi, algı ve anlamlandırma refleksi gibi varoluşsal itkiiler de şiire ait, şair kendinden başka nedir ki!

Yukarıda saydığım öz ve özelliklere denk gelen yaşıtım şairlerden biri olan Gökhan Akçiček'e sözü getireceğim, yeri ve zamanıdır. Değil mi ki vefa ve incelik taşı ilk kitabım *Toplanmış Sevgi Ölüleri'*ne daha ilk günden yakınlık gösterip sonraki yıllarda da hiç eksilmeyen dostlukla en özel insan şairlerimden biri olarak bendeki ayrıcalıklı yerini almıştır. Bu ayrıcalıklılığın kardeşlik bağı hem insan hem şair kalabilmeyi sonuna kadar başarmış olmakla açıklanabilir ancak. Toplu şiirlerine *Adını Andığım Günler* deme inceliğini gösteren bir şair için yaşanmışlıklar, günler ve ân'ların önemi ve kıymeti o şairin yaşam ve şiir gerçeği olsa gerek. Bir yanıyla içtenlik ve adanmışlıkların, bir yanıyla da lirizmin ve dokunuşların şairi olan Gökhan Akçiček'in şiirine alınlık yapılacak incelikli söz şu olsa gerek: Yalınlıkla doğallığın dansı, işte Gökhan Akçiček şiiri!

Yedideki Sekiz: Gökhan Akçiček

1

Yaşsız şiirler yazma isteği nasıl da hep çocuk kalmak isteğidir, bu olgunun içini büyüklere çocuk şiirleri yazma istemiyle dolduran evinizin şairi Gökhan Akçiček'e şiir yazılarak da çocuk kalmır n'olur biriniz anlatsın. Ondaki Meramlı Fazıl Hüsnü Dağlarca henüz on üçünde, ondaki Zileli Cahit Külebi Akkuş'u gürgenleri ve kuşlarından bilen on dördünde bir delikanlı, ondaki Ziya Osman Saba Alucra aksanlı İstanbullu on beşindeki doğuştan şair gömleklili, ondaki İlhan Geçer hep on altısında kalmış gibi *Öyle Bir Geçer Zaman ki*; ondaki tüm şiirler birer siyah-beyaz ve sepya söz ilmek ilmek işleniş.

Çocukluktan yapıma şiir ömrü ki; birazı ipine küsen mandal, birazı taflan ağacında unutulmuş gömlek: Her şairin çocukluk yâdı Gökhan Akçiček şairinize iyi bakın: "*Balkon ipinde unutulmuş mandal/Bütün kış orada/Ne yapar/Benden söylemesi/Küçük bir mendil asın ona/Kabahati ipinde sanır sonra!*"

Kabul, tek kabahati şiir!

2

Her şiir bir yerde denizini bulamayan nehirdir, ne kadar çocuk kalsa da. Neyse ki Alucra'yı ve Ağrı'yı sırtına alıp dağları aşmış şiirin deniz sesli çocuğu olan Gökhan Akçiček, Karadeniz'i de Akdeniz'i de şiirin göksel sesi ve "gökdeniz" imgesiyle bir güzel çizmiştir enine boyuna. Her nehir bir biçimde denize iner, kıvrıla kıvrıla ya da ağırlı salınacak. Büyüklere çocuk duyarlığında söylenen şiirlere Gökhan Akçiček Türkçesiyle suların dağ ve vadi emziren sesi demek de mümkün. Bu ses ki bitimsiz şiir hevesinin ta kendisidir. Su ve nehir metaforuyla ne de güzel söze dönüşür

kalpte ve kâğıtta: "*Bir memesini eksik emdim/Annemin/Bu yüzden yarımdayım/Tüm heveslerim//Göğsüne her yaslandığımda/Dik tutamadım bir türlü başımı/Nasıl saçlarındaydı/Uyurken, hep ellerim//Alışkanlık, bu yasa geldim/Korkarım uyanacak diye hâlâ/Su içerken bile, bardağa/Sızar tenim!*" Bardaktaki deniz, sudaki gök ancak şiirde görünür ve duyulur. Gökhan Akçiček'in yaşamın ve doğanın dalgınlığı gibi kalpten kâğıda aktardıkları şiir olduğu kadar renk, ışık ve titreşim de. Ordu ilini hele bir Tokat'a dönsün çocuk duyarlılığıyla söyler içini, içi ki o da şiirdir: Şiir ki, Allah kınası ve aşk kiri defterlerinde.

Dirim ve dirilişin, uç ve uçurumun yaşamsal renklerle paradoksal eğriler çizdiği yerde yeşeren ikinci bir yaşam gibidir Gökhan Akçiček'in şiiri. Bir şairin gündelik hayat dışında hakikaten şair hayatı gibi de yaşadığı; bu ancak Gökhan Akçiček'e özgüdür. Küçük susmalarındaki büyük yaşamlar düşü gibi ödünç sevinçler ve şakayık aralığı. Yalınlıkla doğallığın dansında pelerini düşmüş bir kız çocuğunun şaşkınlığı; sevinçle şaşkınlığın küçük dokunuşlarla iç içe geçmesi, işte Gökhan Akçiček şiiri.

3

Doğallık ve içtenlik ki, kabul, şaire Allah lütfu. Peki ya yalınlık?! Yalınlıkla tekvücut olmuş şiirlere değil şairi yer gök büyücülerini bile ulaşamaz. Aslında hermetik ve nevrotik şiirler dahil tüm şiirler yalınlıktan doğar; şiirlerin başkalaşması, çikmazlara dönüşmesi içten içe şair kuru. Şiirin ilk hevesiyle kusurlu şiirler nasıl da mıknaş nefes günah ile iyiliktir kim bilir! Ah şu yalınlık! Yalınlıktaki ustalığı hiçbir şiire değişmem. Değil mi ki yalınlıkta söylenmiş sözde gül sevaptır, güle gönül düşürmek ise cevap; tıpkı Gökhan Akçiček şiirleri gibi. Sözüün ve güllün derin ve dengeli susuşa dönüşmesi kalpte ve kâğıtta: "*Kalbinin sesi uzuyor/Ve toplayıp getiriyor günleri//Uzak bahçelerde açıyor/Sardunya, fesleğen/Hanmeli...//Akıyor şafağa/Iştığıyla/Güz nehirleri//Gül, sevaptır!//Gülüştün,/Bu ülkenin en güzel yeri!*" Kalbin ve kâğıdın sesini harf harf hece hece içimizde duymak da bir yerde şiir. Gökhan Akçiček şiiri de yalınlıkla doğallığın dikizi izleri içteki örtünü. Hem çağrışımsal görü hem anlatımsal görüntü; Gökhan Akçiček damgasıyla sözün estetize edilmiş hâli, kâh sözdizimi dil tartımları kâh düşük kare görüntü biçimleri.

Gökhan Akçiček şiiri ki, kalbin ve ışığın şiiri de bir yerde: Sevinçleri de hüznüleri de yaşamsal olanın renk tonlarıyla kendi kadrajında, tıpkı kendi gibi.

4

Şiir ki, zaman ve ân kömürü, ömrün közü. Yaşam ve yaşanmışlıklar çemberinde gide döne, kala kaybola zamanın kadrında vakitlerini kurar şair.

Gökhan Akçiček ve şiiri hayatın mangalında hem kömür hem köz olma hâli. Külü de künhü gibi kendi; yalınlıktaki doğallık, doğallıktaki yalınlık. Felsefi anlamda da yalın kalpten gelen sesle kâğıda söyledikleri, çocuksu duyarlılıkla derinlikli şiirler de pekâlâ kurulabilirin ispatı yazdıkları. İyi ki de şiirlerine benzer, iyidir şairin kendine benzemesi.

Yaradan'a, çocuklara ve kendine inanmak için şiir yazan şairlere hep gıptayla baktım: Gökhan Akçiček onlardan biri, biricigi! Bende kalan özel şiirlerinden biri *Annemin Halleri* kadraja getirsin şairini: "*Annemin işi çoktu, meşguldü/Bakır maşrapasıyla su taşırdı karıncalara/Tahtalar ovulacak, küll suyuyla fincanlar/Hep kaymış olurdu sedirinin örtüsü/Kurumuş mısır yaprağı, şiltesinden sızanlar.*"

Şair ki daimi boşluk dinleme dalgını, göğe bakmalar yorgunu. Şiir ve yazıya anne-baba olmanın ara duraklarında kendinin meşgulü: Şiirenk!

5

ÇEKAP

*-konuşan her şeyi yendim
susan her şeye yenildim sonra-*

günlerdir sallanıyorum ardında gölgemin
takılıp düşene kadar habersiz
beni tutup doğrultanlara soruyorum
taşı kaldırdınız mı
tek duyduğum tuhaf bakışlardan o ses
-hangi taşı
ama orda bir taş olmalıydı

günlerdir ufalıyorum bayatlamış ekmekleri
kuşlarla aramızda kusurlu bir bekleyiş
verdiğim belli de ne aldığımı düşünüyorum uzun uzadıya
beni görenleri durdurup soruyorum
duydunuz mu kuşlara ekmek ufalayan birini
-hangi kuş
ama orda biri vardı değil mi

sonunda ısrarla açıldı sensörlü kapısı hastanenin
hemen sıyrdılar kolumu dirseklere kadar
damarımı arayan hemşirenin gülmesini hatırlıyorum
tomografi servisindeki teknisyenin sonra
röntgen odasındaki sekreterin soluğunun kesildiğini
doktorları hasta bakıcıları temizlikçileri
ve başhekimin masasında duran sonuçları

sorun kan tahlillerinde mi doktor
*-hangi kan maalesef bulamadık ama gözyaşlarınız gayet
berrak*

kalbim mi yoksa
*- hangi kalp keşke yerinde olsaydı da cevap verebilseydim
ama bulaşık süngeriniz gayet temiz*

o zaman sorun beynimde olmalı
*- hangi beyin asıl en çok buna güldük makarna süzgecini
görünce*

doktorun yanındaki karaltıya bakıyorum sonra
-ah o mu hastanenin psikiyatru
peki ruhsal bir buhran mı yaşıyorum şu an
-hangi ruh bu mümkün değil ki çünkü yok
ama beni yaşıtan bir şey olmalı

-insan olmanın dışında her şey...

etmeye devam. İmgelem ve sonsuzluk sadece şiirde kalıcı.
Közle kül arasına taş yerleştirmek gibi.

KAYNAKÇA

- 1) *Bulutlar Örtmese Güneşi*, MEB yayınları, 1995
- 2) *Bülbülderesi Şiirleri*, MEB yayınları, 1996
- 3) *Çocuklara Ölüm Yakışmaz*, KB yayınları, 2001
- 4) *İnce Hüzünler Senfonisi*, Kumdan Yazılar, 2005

Gebe (Yokilçe), 1 Mart 2019

Şiir de bir yerde söylene ve anılar mevsimi. Bir şair defterlerinde ân ve anılar biriktirmiyorsa dizelerine hayatiyet kazandırması tüm çabalara rağmen zordur, sınırlıdır. Bir söyleneceye göre ilk iki kitabını oluşturan şiirlerin yazıldığı yıllarda kuşların, ağaçların ve balıkların vefalı kardeşi olma eğilimindeki Gökhan Akçiçek'in bugün bile daha çok "çocuk şiirleri" şairi olarak addedilmesi o yıllardan. Sonra her ne kadar rüzgârlara ve yağmurlara sığınmaya çalışsa, gökyüzüne ve bulutlara güneşten desenler yapsa da kalbi çocuk ama bakış atlasları büyük olanlara kendini kabul ettirmesi ancak üçüncü kitaptan sonra. Kendi payıma onun kendini ey iyi ifade ettiği kitabı *Çocuklara Ölüm Yakışmaz*'ı büyümüş de çocuk kalmış her şiirserverin ilk şiir hevesi gibidir. Gökhan Akçiçek şiirinin nicelik-nitelik kaygısı da işte bu kitapla başlar; öyle ki, bundan böyle nicelik zamana bırakılmış nitelik kaygısı demektir onun için. Defterleri duru beyaz ve çok sayfalı olduğundan nitelik ve fark olanaklılığıyla daha çok yazacaktır artık; kendi içinde ve evreninde yaza yaza, kozasını öre öre. Denizi ve gökyüzünü çok sevdiğinden olacak yeni alfabeler, yeni sözcükler üretir; uzamını ve rengini alfabe ve sözcüklerle biçimlendirir, diri tutar. Çakıl taşlarından kurduğu alfabeti künhüne düşüğü şiir yalını olduğu kadar bizatihi kendidir: "*Dönüp dolaşırdı genzinde/Çakıl taşlarından bir alfabe/Sessiz harfler yorulmasın diye/Susardın bazen benden önce/Nasıl da yakışırdı sesine/Şırlıtlı ahengiyle o sakın Türkçe!*" Şiir biraz da sessiz harflerle derin susmak, derine kaçmış yalınlık, anla şair!

"Çocuk ve Allah" şairi Fazıl Hüsni Dağlarca nasıl ki Türkçenin ses bayrağı, Gökhan Akçiçek de ustasının izini sürer gibi dil ve olanak zenginliği Türkçenin şırlıtlı ırmak sakinliği.

6

Şiir ki biraz da zamanın atı. Alfabe ve sözcüklere yaslanarak iyi bir gelecek ve büyümlü bir sonsuzluk dileyenlerin yolu elbette ki şiirden geçer, geçecek. Her şiir kalbî kalem her ömre derkenar biraz da. Gökhan Akçiçek şiiri hem kalbî naz hem kelâm-ı kalem; tıpkı kendi gibi. Her şiiri aynı zamanda kendine ve ömrüne kenar payı; zamanla hiç kuşkusuz daha iyi anlaşılacak yazdıkları. İnci niyetine nazar, naz ve nâr da denebilir içinden kâğıda dökülenlere: "*Nazar değse haberim bile olmazdı/İçini gösteren pencereydim/Ah, saksıda gülhatmi/Ellerimde yakın denizler*". Gökhan Akçiçek şiiri ki denizi ve gökyüzünü nazar-ı naz superpoze kâğıda düşürmenin rengi.

Sahi, dış kulvardan gider daima zarif zamanın atı ve birinci gelir daima saflığın şiiri her yarışta; yarış bitse de.

7

Şair politik bir birey olmanın yanında poetik anlamda ontolojik ve epistemik bir bireydir de. Dilsel, tinsel ve ideolojik göstergelerini dünya görüşüyle biçimlendirip dengeleme unsurlarını gözeterek şiirine giydirmek/yedirmek zorundadır. Kimliğini/kişiliğini bulmuş her şair poetik ve politik anlamda da kendini şiir sanatının düzlemine oturtmuş demektir. Şiirdeki zarıflığı ve zaaflarına rağmen bir Gökhan Akçiçek şiirinin varlığından söz ederken, ân'lar ve incelikler şairini şiir sanatının kuşatıcı özellikleriyle ilişkilendirmekte yarar var. O ki, hem kalbin hem de kâğıdın sesidir; şiiri ki hem hem kalbin teridir hem kâğıdın.

Anladım ki, şiiri aklın ve acıların tattırdığı yaralar biraz da. Hem kanda hem yarada, hem sözde hem sözdiziminde çiçek açar Gökhan Akçiçek şiiri.

∞

Şiir dilinin gücü ses, biçim ve anlam olanaklarıyla mümkün; has şiirse biçim-biçem dengesi. Gökhan Akçiçek şiirini ağırlıklı olarak dergilerde, tabii ki kitaplar düzleminde okumaya, takip

Osman Serhat ERKEKLİ

646
Sevil Avşar diyor: Kişi dilediği gibi yaşayabilmeli; dilediği gibi ölebilmeli.

647
Dünya üzerinde hiçbir imparator bir çiçek kadar mana bırakamadı. İmparatorların arılara faidesi bulunmadı.

648
İrfan Yıldız'ın *Çılgık Kırları* ve Ramis Dara'nın *Bursa'ya Maniler* adlı kitaplarını okuyorum. Keşke Ramis Dara'nın öteki manileri de kitaplaşsa.

649
Ozan Öztepe geldi. Mehmet Said Aydın isimli bir şairin *Lokman Kasidesi* adlı kitabını gösterdi. Bayağı iyi bir şair. Ozan ile *Akatalpa*'daki Memleketimden İsyen Manzaraları adını verdiği şiirleri konuştuk. O şiirlerin her birinde bir trajjî yansıtma çabası var.

650
Yiğit Kerim Arslan'ın *Akatalpa* şubattaki şiiri orijinaldi.

651
Ramis Dara diyor: Reel hayat kafaya takıldığı kadar var ya da yok. Bugün iyiysek, bir iki gün içinde sorun görünmüyorsa iyiyiz demektir.

652
Güneş kusurları gösteriyor. Hayat da...

653
Hayvanlar ile ne çok ortak yanımız var.

654
Şeref Bilsel ile Kadıköy'de oturduk. Diyor ki:
-Kaybettiğimiz Dünyanın değerlerinden mesela anneden babadan bahs etmeliyiz şiirlerimizde. Gerisinin hiçbir karşılığı yok, bu kirlenmişlikte.
-Yalnız kaldığımı bilmenin kendine mahsus vahşi bir tadı var.
-Bizi çok kötü etti zalim merhamet.
-Cimri adamdan şair çıkmaz.

655
Silecek olsan da kirletme!

656
Geçen genzime bir içecek yudumu kaçtı, onu çıkarayım derken ciğerlerim zorlandı; çok ağır bir koah krizi geçirdim. Soluksuz kaldım yani ve kendime "galiba ölüyorum" dedim. İnsan anlık bir tesadüf neticesi ölebiliyor.

657
Rumi'nin "Kusuru örtmekte gece gibi karanlık ol." sözünü çok severim. Birtakım adamlar beni, evimin yıkılıp yeniden inşa edilmesinde çok zarara uğrattılar; kovuşturmuyorum. Bunları düşünürken kısa bir süre dolu yağdı geçti. Hayat böyle bir şey. Dolu varken yaşayalım; öncesini ve sonrasını bilemiyoruz. İslamın veya doğu felsefesinin diyeyim, güzel bir tarafı şükür, kalenderliği, kanaatkârlığı övmesi.

658
Herkesin bir şiiri var.

659
Bu güç günlerinde küçük İskender'in kalben yanındayız.

CAHİL HAZ

Ey yabancı, iyi ki bilmiyorduk adını
Bilseydik mutlaka seslenirdik ardından

Bunca iyi tanımasaydık kendimizi
Peşine düşerdik senin ve söylediğin sözün
Kedilerle birlikte yalanırdık geldiğin tarafa bakıp bakıp
Sevişmenin şehvetine aldanıp ıssızlığı yurt tutardık

Sana kanıp
Senin güzelliğine kapılıp, senden ilham alıp
Bağırıp çağırırdık çarşı pazarda
Mahrem yerlerimizi birbirimize gösterirdik uluorta
Senden evvel uyanıp gideceğin mesafeyi süpürürdük
Tamir ederdik su içeceğin çeşmeyi
Derin çukurlar kazardık kapının girişine
Biz de senin gibi eğilip şifa doldururduk avuçlara
Tıpkı senin gibi, geride bırakırdık ödenmemiş taksitleri
Çocukları, öldükçe çoğalan anneleri, korkuları

Gördük
Ayağa kalktın, çarışını giydin, ilk adımı attın

Dön ve sırrını söyle bize fazla uzağa gitmeden
Söyle, adımız ne
Ne diye seslenecek senden sonra bize rüzgâr ve ölüm

Mete DEMİRTÜRK

KENDİ FENERİMLE

Kınında suskun bir bıçak gibiyim,
varsın döksün eteğindeki gün,
bağışlamam o kibri,
o alayı gün ışığına!
Kahredici azameti
ve ezen gücüyle güneş
uzak dursun benden,
yakıp kavursa da her şeyi
beklese de yalvarışımı,
eğilmem,
istemem hiçbir şey!

Geçtim yâr koynundan,
geçtim gönül yaramdan,
yeter ki,
kendi fenerimle ışısı
aylak yıldızlarım,
kanayan şarkılarım!
Yeter ki,
kendi fenerimle ışısı
pençe pençe kısıtılmış dünyam,
sitemsiz suskunluğum,
rindlerle çoşan esrikliğim!

KAYIP KULÜBE

bir ormana gitmeliydik seninle
uysal bir sarmaşık gibi sarmışken seni
kokuttuğumuz sıcağı aramaya göğsümüzde
yeni biterdi bir ot, tüylerinden tanırdık
nehre uyardık kirlerimizle barışıp
beni sen yıkadın çünkü ellerinle öptün
sırtımda bıraktığın beyaz kokudan biliyorum.

kaç gecemiz fondip vahşi ve tenhada
bulutlara sardık ama incinmeyelim diye
baykuşlar uyuttuk kovulmuş ve kızgın
sayıklayan kanatlarını aklıma sapladım bir bir
kirpiğinin yollarında alaca geyikler göttüm
bana akan o denize yatırdım ki seni
su değdirmeden gözünde salınan aleve
sırılsıklam, ateş oynamalıydık seninle.

içimde durmadan kendini öldüren bir çocuk doğdu
ölümde de anlam yok, sağ omzumda beşir fuad
köklerine sarıldı ve toprağın doğası bu
uğursuz ıslıklara uydu ruhuma kan taşıyan
üfledi ışığa ve gözbebeklerimde leke
birden dağıldı süt, incirler patladı:
derinin çekirdeği senin, öyle diyordum içimden.

topladım tek tek yere bağlanan zeytinleri
kırıp ellerimle koymak için önüne
tutmadım başka bir şey ki izin kaybolmasın
kalbimi iyi eder gibi diktiğin çantada
taşıyorum hüznü bir geçidin resmi yarasını:
yaprağına dokunduğum son anın sesi
hışırdadık seninle, yeşilimizi sürdük
gitmeliydik ormana, tilkileri büyötmeye.

evinde yakıcı huzur ve rum kediler
daha soluduğumda anladım aynı tuzun teniyiz
ve vampiriyiz kokunun, sonsuz ömrün ve aşkın
bir elimiz tetikte, koparmaya ipi akıldan
diğeriyle bağladık kilitli bacaklara huzuru
geceyi gömdük ormana, fısıltılarını dalların
bulamadı hiç kimse ama çekip çıkaran bizdik.

ürettiğidir insan, bir orman ürettik
çalılara gömdüm kendimi, bekliyorum seni.

Çıktı!

Türk Şiiri'nin 2018 Yılına Genel Bakış

Kuruluş (dergisi)
Şiirler Şehirler Erenler

Mart-Nisan 2019
Yıl 6 - Sayı 32

Haz.
Yeprem Türk

1000+1 SORU

245.
Her seferinde bir topak zaman mı
cumartesi annelerinin
devletin yüzüne fırlattıkları?

246
Borçlarını neyle öderler tutmayan yosuna
çığlıklarının suyunda
yuvarlanan
taşları
zamanın?

247.
Ötölere mermerin yakıştığını
ilk keşfeden insan
neyle ödüllendirildi
öldüğünde?

248.
Yalnızlığın giysilerinde
bütün renkler solgun.

Suskunluğun kapıları kanatlarını açıyor
birbirine benzer günlerin uzayına.

Koşumsuz atın koşusuna özendikçe
bitkin düşüyor düş.
Tam orada,
düştüğü yerde kazı yapıyorsun.

Gönül gölün kururken nasıl bulacaksın
şimdinin gömdüğü bir geleceği?

Ümit Şener TA

BALIK

Önemli değil
iki kere sildim
boyum yetmedi
vurdum bacaklarından
dalları yeşildi
sardım mendilleri
Kaldırımlardan yetişti
sen kılçıklarınla da
güzelsin dedi balık
umursamadan okyanusun kabalığını
toprakta yetişti iki büklüm
buğday tanesi
bakmadı terlemesine köklerinin
tanımadı sahibini gölge
yitirdi hilekârlığını

SÖZLERDEN ŞİİRE ÜÇ KİTAP:
A.GALİP: "ELİMDE ÇÜRÜYOR ELMA" SALİH
AYDEMİR: "ARAZ" SİNAN ORUÇOĞLU: "YERİN
ÇEKTIĞİ"

Mustafa DURSUN

A. Galip

Şair-yazar A. Galip 1968 yılında Sivas'ta doğdu. Ankara'da felsefe eğitimini tamamladı. Galip'in son şiir kitabı Kaos Çocuk Parkı Yayınları'ndan çıktı. Adı: *Elimde Çürüyor Elma**. Dört bölümden oluşan kitabın ilk bölümü de Ankara'ya adanmış gibi.

Şairin bilgiyi şiire taşıması şiirde retorik örgüyü zedeler. En başta söyleyeceğim şey bu olmalı sanırım. Felsefe okumuş olmanın verdiği açık bilinçle, halk dili ve kültürünü yeğleyen şair, aynı zamanda ideolojik diyemeyeceğimiz ama ona yatkın bir dil kullanarak öğretici bir üsluba oturuyor:

"(...) *Şiir günahımsa aşktır sebepim / Sana yemin sana şart bu vehim Aldanıyor ölümler bu gazez / Bil ki her gün helva yemez diriler (...)*" (s. 46)

A. Galip disiplinli dizeler kuruyor. Biçimin sıkıya girmesi demek bu. Biçimli dizelerin hem halk kültürüne dayanma hem de kendi içinde bir enerji yakalama çabası olarak görüyorum. Yalnız biçimin ahenge müdahalesi şiiri zorluyorsa eğer orada serbest şekilleri denemekte fayda görüyorum. Çünkü şairin verimlerini bir düzende tutup telmih sanatıyla arka planda bir şiirsellik oluşturma gayretini görüyorum. Galip'in andığı şairler müziği, manayı, gizemi aynı dizede sağlamış olanlardır. Bu nedenle şairin mısraı düşürüp ahengi sağlaması yerinde olur. Çünkü fikirlerini beyanda dizeler yorgun kalıyor. Cümlelerin bölünmesi şair için yeni bir müzik, üslup yakalama şansı verecektir. Yine de gerçek şiir için yeterli gelecek şu dizeleri almak istiyorum:

"(...) *Gördüğüm bütün düş bu / Birkaç dize birkaç imge Şiir denilen rengârenk rüya / Kapısı kırık penceresiz dünya*" (s. 11)

A. Galip'in Anadolu kültürüne olan ilgisi onu her yurttaşımızın yapması gereken eyleme yöneltmiş: Bizden önceki medeniyetleri yok saymadan, bir geleneğe oturduğumuzu, koşumuzu bunların üstüne kurup devam etmemiz gerekliliği. Zaten Türkiye'mde şairler olmazsa, ucunda gül, şiir denen tüfek olmazsa nasıl ulaşırız bu sevdaya? Çünkü Anadolu'yu işlemeye koyduğumuz zaman derinleşmemiz gerekiyor. Derinlik bizi öncekilere ulaştırdığında reddi miras yerine karacağımız sevgi harcı hem evvele hem sonraya yapılacak kültürel hizmettir. Bu anlama A. Galip'in saz şairlerinden tutun da divan kalemelerine oradan Oktay Rifat'a ulaştığı anıştırmaları Afrodit, İphegenia'da sürdürmesi anlamlıdır.

*A. Galip, *Elimde Çürüyor Elma*, Kaos Çocuk Parkı Yayınları, Ankara, 2018.

Salih Aydemir

"(...) *kalan günlerin içinde ipekten iplere astım sözcükleri*" (s. 31)

*Araz** sözlükte devamlı olmayan, varlığı başka bir duruma bağlı olan anlamına gelir. Eski dilde tesadüf demek imiş. Tesadüf de aslında bir defa meydana gelen ve devamı olmayan şey değil midir?

Salih Aydemir, hayata karşı arzını ifade ediyor. Ne var ki arz yarım bırakılmışlık hissi içinde hatta hiç başlanmamışlık.

Kalıplara mazmunlara sığınyor ta başlığından beri Salih Aydemir. Kendi varlığını maşukun varlığına eklemleyen bir araz.

Kavuşma faslı gerçekleşmediği için şair özne hazza yaklaştığını duyumsasa da azap içindedir. Bir kara sevda diyebiliriz bu durum. Kara sevdanın karalığını: *gece, karanlık, araf, cehennem, azap, sarhoş, kuyu, kaygı, kir, hasret, yaralı, bıçak, kurban, esir, ateş, yalnızlık* gibi sözlerle tasvir ederken sevda boyutu ise: *sevgiliye dair güzellmeler, boynu, dudaklar, cilve, aşk, kâkül, nazlı, ay* gibi sözlerle anlatıyor. Aydemir'in adeta haz ile azap arasında arafta kaldığını söylemeliyim. Ve şiir filizleniyor bu çıkmazdan. Çünkü şiir tinin sıkıştırıldığı, kendini gerçekleştirmediği yerde boy verir:

"*aşk benimleydi istedim göstereyim ona ey lika gününde benimle olmayan siyah*

beni gizli bir sesle al vuslat bahçenden içeri" (s. 40)

Araz 39 üçlükten oluşan bir yapıda. Şair ta 2002'de Baki Ayhan T.'nin "*Salih Aydemir'in şiirinde ilk dikkatimi çeken, bütünlük arayışı olmuştur. (...)*"** tespitini doğrular şekilde kurgulamış şiirini. Kitap boyunca üçlüklerin ihlal edilmemesi ve aşkın egemen havası bütünlüğü desteklemektedir.

* Salih Aydemir, *Araz*, Kaos Çocuk Parkı Yayınları, Ankara, 2018.

** <http://www.biyografya.com/biyografi/12405>

Sinan Oruçoğlu

1974 Besni doğumlu şair, Yaşar Nabi Nayır ve Arkadaş Zekâi Özger şiir ödülleri aldı. Şiirleri *Varlık*'ta yayımlandı. Yakın Yayınlarından *Yerin Çektiği** isimli kitabı 2018'de çıktı.

Şairin ayrılık, karamsarlık anında şiire teyellenmesi iyi bir uğraş: Şiir umudu barındırmalıdır. Yalnız bu tavra uygun olmayan bir şey var: Şairin nitelermeleri hep eksik ve kötücül. Sanırım Oruçoğlu da şiiri bir açmaz üzerinden kuruyor. Gönlüden iyi geçse de gözünün gördüğü kirliliğe engel olamıyor. Umut filizleri şairin bilincindeki olmazlara takılıp şiiri tersi istikamete çekiyor.

Sinan Oruçoğlu'nun şiiri toplumsal acıların bireysel sancılara dönüştüğü ve ülke olarak tamam olmayışımızın verimleridir.

"(...) *kanımdaki pıhtı artık / Beynime aksın*" (s. 65)

Bu dizelerde yukarıda açtığım çelişkinin izleri bulunabilir. İkircikli durumların getirisini sert ve zor bir darbe ile bitirmek istiyor şair.

Aslında Oruçoğlu'nun umudu beslediği dizeler ya da şöyle diyelim: tek bir duyguyu büyüttüğü dizeler durduğu yerde büyüyen bir özelliğe sahip.

"*aklıma geldiğinde bozkırda rüzgâr çıkıyor/uyanıp palinka içiyor bütün öksüzler*" (s. 69) dizesinde olduğu gibi saydığımız çelişkilerden sıyrıldığı vakit şiir ortaya çıkıyor.

Şairin söylem olarak kendisiyle tutarlı olduğu bir kitap. Gerek (...) *uyuyakaldığım nasıl da belli (...)* gerek (...) *benim daldığım uykudan / başkası uyanıyor, anlaşılır şey mi bu (...)* gerek (...) *sarı bir zarf yolladım bugün / kime / unuttum (...)*, (...) *neremdi aksayan unuttum (...)* dizeleri yorgunluk, bilinçsizlik işareti. Yaşlı bir dil yoksa da bu şiirlerde yaşlı bir adam tasavvur ediliyor ya da yerin çektiği bir insan. Bu sözcükler hesabında Oruçoğlu'nun şiirinde yorgunluk, uyku durumunun eskiden geldiğini belirtmek isterim. *Varlık* dergisi 1126,1158,1168,1172,1173,1209 sayılarında yayımlanan şiirlerinde hepsinde uyku durumu veya uykuyla, yorgunlukla ilintili bir söz kullanılır.

* Sinan Oruçoğlu, *Yerin Çektiği*, Yakın Yayınları, İzmir, 2018.

Mustafa ATAPAY

SARI TREN

sarı bir trendeyim kafamda bir mandolin
trompet çalıyor aklımda
notalar oradan oraya uçuşuyor
bir notanın kuyruğuna yapışıyorum bakıyorum bu bir fa
notası
ıslık çalıyorum ben de mustafa mustafaaa
civv bir yıldız bir yıldız gökte öyle güzel
yıldızların her biri bir nota
gökte bir şenlik bir müzik var o halde
dans ediyor gökte ölümler yeşil yeşil
ve tatlı bir yağmur yağıyor
bir saat düşüyor gökten
ve o saati alıyorum ve göğsüme koyuyorum
tik tak tik tak
bir gök türküsü söylüyor yıldızlar bana
ve ben mustafa
mustafa olan mustafa
bir kedinin yalanmasındaki şüphedeyim
bir kedinin şüpheli yalanması nasıl olur
kedi olduğuna ispat gerekir
kedinin kendidir kedi kedisiyle
kendine ispat eder bir kedi
ve şüphe düşer yere kendinden
yalanırken tüylerinden ben saçımı taranır
bir dua aranırken güneşe dair
güneşte kızıl bir elma açar
açarken elmadan bir ay çıkar
bundan bana bir kar çıkar
gülü güle verin kar dediğin nedir
kedinin bıyıklarıdır yeşil gözleridir
kendinin bilmesidir
kedinin karı ve balığı sevmesidir
balık kediye kedi balığa akar
kedinin bundan karı ne
bir balık
balığın bundan karı ne
bahşışidir o kediye
balığın karnındaki ışığın
ışığın karı ne bundan
ışığın karı yok bu işten
kedi de olması balıkta olması suda olması
ışıkta şüphe olmaz

Hızır İrfan ÖNDER

HAİKULAR

bir gün sonlanır
güneşin saltanatı
gül kokar ölüm!...

yenildim hayat;
içimde yaşattığım
baharlar öldü!...

denizkızı da
çaput bağladı. gördüm
toy bir ağaca...

Nihan IŞIKER

ESİR OLMA

sen
ne dünyasın
ne de pervane
ayakların varken
koş
benzeme güneşe

Altun ÇİÇEK

TÜY

Adınla başlayan evleri yıktım teker teker
Söktüm dişlerimin arasından teninin kalıntılarını!
Çekmecede çorapların,
Yastığımda sonsuzluğa açılan bir çukur.

Odamin küf kokan duvarlarında unutuyorum varlığını!
Hangi hayvan gelip yırtacak arsız salyalarla dolmuş ağzımı?

Parmakların boğazımda, yutkunuyorum dünyanın tozunu!
Geceye bakıyor gözlerim
Sırtımda bir kara delik
Saçların dolanıyor yıkıntılara.

Uzakta bir taş sesi, serçenin ürkekliği
Havada bir tüy usulca süzülüyor
Bir yol ayrımında,
Aramızdaki gökyüzüne düşüyor nemli gövdemiz!

Turgut Can ÖZDEMİR

SONE

Geceleyn buradadır sırlar saçan kâhin:
Gelirse, git denilmez yolu hayli uzundur.
Köşesine sinmiştir, toz kokulu evlerin;
Onun yolu yalnızca, içlerde bir tutkudur.

Ölçüye, ölçüsüzce sığan şanlı ihtişam;
Nasıl bir bedendeysen; çarpık bir ruhu sakın.
Dizeler devnimde, her gündüz ve her akşam:
Onlar ki; asırlardır yarına akın akın.

Git diyemem bilirim, kal desem de imkânsız,
İyisi mi sen durma, döngülerini bitir.
Bir çeşmeydi, akardı; şimdi toptan zamansız:
Uçsuz, dilsiz bu göğün, sesi ancak sendedir.

Görünse de apaçık, evrenin kilitleri;
Çölleri bilen kâhin, anahtarlar sende mi?

Volkan ODABAŞ

CİN TUTMUŞ BOŞLUKTA

Ünyeli şair İrfan Yıldız, yeni kitabı *Çığlık Kırkları*'yla 2019'un ilk aylarında yayınlanan şiir kitapları arasında özenli yerini aldı. Adı, çağdaş Türk şiirinde 90 Kuşağı olarak adlandırılan şairlerin içerisinde anılan İrfan Yıldız, Dalgalar Uzun Olacak'tan yaklaşık altı yıl sonra yayınladığı yeni şiirleriyle sahil şiir okurunu heyecanlandırdı.

On sekiz uzun şiirden örülü kitapta İrfan Yıldız, modern bir abdal, derviş edasıyla sesleniyor okura. Şairin yaşadığı şehirlerden cengaver sokaklara, dereler içinden Tifi ırmağına, kelimelerden kırlara açılan geniş bir coğrafyanın sesini duyuyoruz bu kitapta. Şiirini kurarken İrfan Yıldız, doğanın diliyle konuşuyor okurla. "Atçı Ali Kendini Niye Astı" adlı bir portre şiirle başlayan kitapta şair, sıradan insanın evresel macerasına kulak veriyor: "Üç batını yardılar/atçı ali'yi aldılar/ bir serçenin kanadından/eski bir kulübe vardı gözlerinde."

İrfan Yıldız'ın poetikasında yaşadığı coğrafyanın, Karadeniz'in, Ünye'nin izlerini görmek mümkündür. Kitaplarına koyduğu adlardan tutun da şiirlerine seçtiği kelime söz varlığına dek Yıldız, başından beri yerelden yola çıkıp yüzünü evrensel dönen bir şair kimliği taşımaktadır. "Rüzgarın Fili" derken aslında, yeryüzünün tüm coğrafyalarına hasret bir dünya insanı olma gayretini anlatmaktadır. Şiirlerinde yer alan özneler, kırın içinden çıkmakla birlikte kente dair ısrarlı bir itirazı sürdürmektedirler. İnsani tözün doğayla içi içe geçtiği her durumda özne, merhametini saklamaz; modern yaşamda konumlandırılmış ve varlığı kuşatan, kirlenen, çıkmaza sokan, insani olana ters düşen her şeyi şiddetle eleştirir: "kim sınar eski çorbaları/eski gökleri kim bulur yerde//ey zaman ben senin kuzun/buz tuttu camların sessizlikten."

Şair, geçmişten gelen ancak geleceğe aktarılamayacak olanın farkındalığını yaşarken, doğayla kurduğu içten coşkuyu yitirmenin acısını duyar: "imdi kuru çağlayan akar durur/kapkara kayada/kuşlar taş olmuş/kelebekler toz/orman yerin ölü kuşlar verdiler."

Şair İrfan Yıldız'ın, Ünye ve Cevizdere havzasına yapımı devam eden çöp ayrıştırma tesisine karşı başlattığı mücadele ve her platformda dile getirdiği bu sorunun yok edilmesi için gösterdiği emek, onu bir öncü aktivist olarak görmemizi sağladı. Bu dipnotla birlikte okunabilecek *Çığlık Kırkları*, doğanın gözesinden gelen bir ab-ı hayat gibi de değerlendirilebilir. Şiirin, modern tabirle, değerler eğitiminde tuttuğu yeri İrfan Yıldız'ın bu kitabıyla doldurduğu açıktır. Kendi öz toprağının dili, gözü, kulağı, sesi olmuş halk ozanlarından Veysel, Karacaoğlan, Yunus, Emrah edasıyla İrfan Yıldız, doğaya ve dolayısıyla kendine yabancılaşan insana bu değerleri tekrar hatırlatmaktadır. Şairin kendi çağının ve toplumunun aynası olması gerektiğini imlerken, edebiyatı yalnızca bir duygu aldatmacasına indirgeyen anlayışa da itirazını böylelikle sürdürür.

Modernizmin yok ettiği geleneksel kültürün izini süren İrfan Yıldız, eski evlerin zamanından bugüne bir kayboluş haritası sunar okuruna. Değişen yaşamın içinde kendi anlamını yitiren bir eski olarak kalan evleri; buldozere yıkılan, tahtaları sökülen, parçaları yağmalanan evleri...

Çığlık Kırkları bir yönüyle şairin, "ölüm" üzerine söz söyleme isteğini açığa çıkartmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda vahşi bir cinayete kurban giden Özgecan'ın şiirini okurken, kadın cinayetleriyle gündeme gelen bir ülkenin ve hasta ruhlu toplumun eleştirisini yapar şair: "bunu da silerler geçmişten/olmadı derler *akdeniz* diye birşey."

"Kızıl bir kefen ve zeytin dallarıyla" ağırladım gülü, ona bahçıvanlardan bahsettim.

Kısa yolculuklar yapıyorum, usumun anlam kalabalığından firar eden zamanla. Kırıldı kuruntuyla emziren ayna, ulaşınca yıkımın lavına o göz kamaştırıran düşünsel yaramazlıklara. Dile geldi arzusu yürekte bulgu, uygunsuz çözümler için değneğe ve tekrara büyüyen kılcal damarları tıkalı evlerin aşinalığına.

[Sessizce bekliyor imbiğin içinde biliyor kim olduğunu, hemen ağaçtaki huysuz kuşa benzetiyor kendini haykırıp dâhi kusurlarla cismini. Buyruklardan yığılar süzüyor, kil karan oyunlar yazacak ufkuna taşınmış çatlaklara.]

Kimin yolculuğuydu düşündüğüm, renginde yakalanmış rahleden düşen yazgı, yüklem utkusunu yoklukta bir pencere, cesaret ve sevinç gösterisiyle bir düş bulacaktı suyun sesinde kar kuyusuna inecekti yeni hayat benler anımsayıp umudun yüzündeki sabırlı yanılgıları.

[Sürükleyip bırakıyorum biçimler kamburunu gözbebeğine ışıdamış yaşlanmaz eleştirilerin ortasına, uslanmış öfkeyi kısıkrak yakalayan. Çekiliyor kuytusuna "sönmüş becerinin" imgesi sanrılarını bekliyor migren ışıkları.]

Dokundum güle, geçtim sisler kelimandan aşkla çığlık çığlığa kaldı lekeleri kurutan ürkü yeli

Yaşamına tanıklık eden her şeyi şiirine almak istiyor İrfan Yıldız. İrmakları, denizi, nehirlere, evleri, kırkları, Ünye'yi, İstanbul'u, cevizleri, taşları, Akkuş ile Niksar arasını, atları, geyikleri ve turnaları, türkülerini...Dokunduğu her eşya, gördüğü her yüz, geçtiği her yol İrfan Yıldız şiirinde yeniden var oluyor. Varlığını tümleyen ve bir yaşam duyarlığı yaratan her öz, İrfan Yıldız'ın defterinde can buluyor. Bir fotoğrafın kırık camından dünyaya bakan şair; çocuk ruhunun yaşama dirimini, heyecanını, coşkusunu, sevincini anımsatıyor bizlere. İnsanı ve doğayı yücelten bir muştıyla evrene bakarken, ada kuşlarının peşine düşürüyor...

İrfan Yıldız'ın *Çığlık Kırkları*, bizim de kırklarımız olsun diye şiir iyi ki var. İyi ki şiir, çocukluğumuzun göklerini terk etmedi henüz...

(*) İrfan Yıldız, *Çığlık Kırkları*, Vapur Kitap, İstanbul, Aralık 2018.

Hakan YİRİK

CARGA LA TROMBA!

kış çocukların kirpiklerinde birikti
soba boruları ve kurum
yitmekler kalabalıkta
orada alınları açık enayilerin
iğne atsan gibi yağmur sanacak
kaşkoller yetiştirecek adamlar bir aferine
düşübozuk şiirler düzecekler sana belki

ya

demek çam sakızı akıyor yakublu gözlerinden
beni akkor dertlere banınca dünya
pencereme yapışmakla meşhur akşamlar
'dur! üşüteceksin' dedikçe sıyrılıyor
sırtındaki dervişin eprimiş hırkasından
isyan kapıda alacaklı gibi gümbürdüyor
gümbürdüyor gibi alacaklı kapıda isyan
sana da yeter bakışındaki koşulsuz lokma

meydan erenlerindir, deyip dikilmek vardı şimdi
güllabici gibi karşısına aklın
yani o sahih deliliğin
ama dönemem başladığım yerine dünyanın
saçımdaki rüzgâr aldı başımı gitti

Naci BAHTİYAR

BAHARIN UÇLARI

ağaçlar kamaştıkça çiçeğe
dallarda eğilir baharın uçları
naz saati uygulamasında
zamanı şaşırır tomurcuklar
beyaz bir pencereye açar gözlerini

ayazın kemendini dişleyen kabukta
benzi sararır bir pazar sabahının
incinir gül ve kül narınlığı
kırılır yas damarı sürgünlerin

kolunu makasa uzatan asmalar
doğum suyundan tazeler yapraklarını
kış bahara uzattıkça ayaklarını
senden kopan sana eksiktir biraz

bir ağaca nazını sunan kardeşlik
bahara patlayan sırrın rengi
palet dokunuşunu bağışlamış mammatus
ağzını masala açan yavru periler
yıldızlarla besler aklındaki uzakları

her tomurcuk bir hikâye biriktirir
dalından ayrılacak meyveye
gözleri tozlaşan çocuklar
cemreler düştükçe gönlüne
çiçeğe durur her bir anede

Fahrettin KOYUNCU

UZUN ÜŞÜMELER SONRASI DİKİLİP KALDIM MAGNESİA'DA

Turfanda bir yalnızlık aradım kendime
Mevsim Üçpınar'dı o zaman hayat uzun
Kelimeler koca koca kütük dilimde
Durmadan yonttum onları aşkın gücüyle

Akıp gittim Şehzade Mehmet'in topuk kaktığı caddelerde
Mezarlıklarda üşüdüm Sultan Murat'ın fermanıyla
Kadim kelimeler dilimde şimdi zamanın pervazından
Uzun cümleler uzun yollar uzun serviler

Sonra o yangının alevleri ki Magnesia
Kara bir kaplan gibi donup kalmıştı İzmir'e bakıp
Niobe çok ağlamıştı Spil'in eteklerinde
Kuruyası gelmişti Gediz'in öfkeden yok olası

Ben yağmur bekledim Balkanlardan
Rüzgâr bekledim İskender Bey'in sesiyle
Tunç bir heykel oldum Anadolu'da
Gözlerim hep atların soluklandığı yerde.

Çağın ÖZBİLGİ

ANLAMSIZ KAVUŞMALAR

*"Koştum, durmadan koştum o küçük yangınla,
Adımın çaresiz kıyılarında kendi göğümü bulmaya."*

Metin Altıok

yağmur kanatlarında ayrılığı taşıyor
şehrin boy aynasında hüznün devriyeleri
sesini düşünerek uyumak ne güzel
hiç kimse bu durumdan haberdar değilken

sokak köpekleri uluyor
direncimde büyüyen üç kırmızı karanfil
dudaklarımda senin için ezberlediğim şiirler
aklımda kuğu geçişlerin

yüzümü hatırla
yüzümü avuçlarının arasına aldığın günü
sözcükler betimsel hazzın izleğiiken
gölgen geceye kavuşmak üzereydi

yine aynı şehirde uyanmak
yine onlarca anı ve yokluğun
sırtımda gittikçe genişleyen bir evren
ama ben! hâlâ aşka inanıyorum

umudumun belini kavradığı yerde gül
gül ki! gamzelerin ışıyarak büyüsün
defterlere ekeceğim onlarca dize için
anlamsız kavuşmalara ihtiyacım olmayacak

—göğümü kendim bulabilirim

KULAKLARI KANATMAYAN BİR ŞİİR OYUNU: GÜRÜLT.

Hakan UNUTMAZ

Daha önce “Yerüstü”, “Şatokilitli”, “Fikir-siz”, “Yer Üssü Alfa” fanzinlerinin mimarı ve “İçgeçir” kitabının sahibi olarak tanıdığımız Erkan Karakiraz’ın yeni şiir kitabı “Gürült.”ü bir çırpıda izledim. İzledim, diyorum çünkü bu eser hem işitsel hem de görsel duyuya hitap etmekte. Öyle ki üç perde, ara, çıkış ve dönüş yolundan şiir oyununu bitirdiğinizde arkadaşlarınıza bir an önce anlatmak istediğiniz gösteri tadını alabiliyorsunuz.

“Her şey şiirdir.” özneliyle başlıyor kitap. Karakiraz’a göre de her şeyin şiir olmasına gerçekten ramak kalmış. Otosansürden tutarsız kip sıçramalarına, Fibonacci sayılarından azgın samson kaslarına, kâfur ağacından nevroz getiren nevrusa kadar alışılmışın dışına çıkan kitaplardan biri olmuş “Gürült.”. Ayrıca şairin çok güçlü olduğunu kanıladığım şiir birikimini günümüz koşullarıyla ustalıkla sentezlediği görülebiliyor:

“şimdi bana bir tomris lazım
şimdi bana bir tomris... hashtagli bir tomris”

Şiir tüketiminin “an” kadar bile dayanmadığı, bir beğeniye okur kazanıldığı sanılan sosyal medya mecrasında popüler görünürlüğü tek dizeyle anlatıyor Karakiraz. Özellikle “Şiir Sokakta” hareketinden sonra yeniden gün yüzüne tutunan İkinci Yeni’nin belki de Kibele’si sayılabilecek “Tomris”, Saka kraliçeliği sıfatını da yüklenerek şaire popülaritenin yanında ilham da sağlayabiliyor. Terastan izlenen “Birinci Perde” bölümünde otosansürden etkilense de sistem ekmeğinden olmak istemeyen sözde muhalif ozanların görünür memnuniyeti var sanki.

İkinci perdenin açıldığı oturma odası, “beklemenin uzamsızlığı”yla koltuğunda sıkılmaya başlayabilecek seyirciyi rahatlatıyor. Bütün varsayımlar mart ayına tarihlenmiş ve saatlenmiş. Oyuna baharın geldiğini anlıyoruz ancak cemreler düşerken karanlık hesaba katılmıyor.

“teşekkürler...’ ama ne için?
oysa daha gölgeyle karşılaşmadım bile”

dizelerinden şairin bu durumu hatırlattığını anlayabiliyoruz. Beni rahatsız eden bir şeyler var bu bölümde: boşluklar. Daha doğrusu anlamlı olduğunu bildiğim boşlukların anlamını tam olarak sezememekten korkuyorum. Çünkü kitabın bütününde her nokta, her basamak bir şeyleri imliyor. En ufak ayrıntıyı kaçırdığım anda yuvarlanacağımdan korkuyorum. Neyse ki kaç zaman olduğu belirsiz “Ara” yetişiyor okurun imdadına. Fuaye, hızlı içilen sigaralar ve

“vakit: gel
vakit: dar
körpe yaprakçıklar vakit
vakit: vakitsizlik”

dizeleriyle kitabın yeni bölümüne hazırlıyoruz kendimizi.

Kitabın üçüncü perdesi, yatak odasında geçiyor. Şiirin mahremi de emir kipleriyle açığa çıkarılmış bu bölümde:

“titriyor elleri gök gürültüsünün
kapatma sus pus göğü.”

Merdiven boşluğunu “çıkış”ta fark edebilenler, bahçede duran “kâfur ağacı”nın şiirini ancak anlayabiliyorlar. Bu anlamdırma sonrasında dönüş yolunda kırmızı ışığa takılmış dolmuş kalabalığının düşüncesini okuyoruz belki:

“Şiir yoktur.”

Erkan Karakiraz’ın şiiri zor bir şiir. Acele getirilmemiş, ince ince işlenmiş dizelerle yoruyor bizi “Gürült.”. Ancak bu yorgunluğun tadı hiç de acı değil. Doldurma sözcüklerle, fotoğrafı anlatmakla oluşmuş bir yolu seçip şiirini bize sunabilirdi şair ama benim tanıdığım Karakiraz zoru seviyor.

Öztekın DÜZGÜN

BEN OYUM

Şekeri düşük köpekler çöpler etrafında, şehre dolu yağmış taş taş

Dışarısı sabah rengi, gözlerim eskitmede bazı şeyleri, Modernleri, yaldızı ve hep sürecek yenilik hevesini insanın. Seni severdim izin verseydi, elime alıp kırmızı bir davulu Ağzı tumbul sözleri armağanlık şiirlerdim.

Dışarısı sabah rengi, güneş oturmuş değil daha koltuğuna Pazartesi kadar istek cumartesi kadar uzak karanlık.

Uzak karanlık kıpırdatmayı bilir hareketi değil Üzerine çöker de soğuk, titretir ya ısı için beyaz kutunun çakmağını

Oduna aşına vücuda yabancı bir ısı, bir kettl çayının tadı kıvamında

Hemen ve hızlı ve çabuk ve vakit yok, yine de yok, o hızlı olmasına rağmen yok

Eşin yataкта beklerken şiiri bitirmeni saygıyla çöker karanlık şiire ve kaleme.

Dedenin evinde el öper, saman koklardın semahta.

Şekeri düşük köpekler çöpler etrafında, şehre dolu yağmış taş taş.

Şekeri düşük köpekler havlamayı bıraktı, seslerinin çarptığı beton korkunç

Can yakmaya meyilli çivi yüzünü siviriliyor, kan rengi çamur

Adını bilmediğim bir ünlü gözüme bakıyor dik dik, -ben oyum, ben oyum

Ayaklarım çamur değil, o halıya göre, o halıda yürüyebilirim, n’olur n’olur...

Kilidi bozuk kapının mahremliği kadar karşıdakine bırakmış kararı

Sesi duyulmuyor, çıkmıyor kıpırtısı bile yüksek işe, alışmaya ve boşluğa.

Bir boşluk, sadece içini doldurabileceklerin anlayabileceği, bir boşluk; belki bir çevrim.

Boğazında köprü, ağır taşıtlardan bir köprü, sadece işe ve alışmaya.

Dedenin evinde el öper, saman koklardın semahta.

Şekeri düşük köpekler havlamayı bıraktı, sadece çöp karıştırıyorlar.

Koku nereyi yol yapmışsa, korku nereye bırakmışsa son sıcaklığını, koşturmaca orda.

Yıllandıkça anlaşılacak, anlaşıldıkça çoğalacak bir kitap bırakılmış bize. Öyle ki her okunduğunda, kitabın adındaki kuralızsız ünlü düşmesini yara bandıyla kapatan noktaya inat yeni yaralar açılacak gözlerimizde.

* Erkan Karakiraz, *Gürült.*, Kaos Çocuk Parkı Yayınları, Ankara, 2018.

Nevzat KONŞER

İLLÜZYON

parkta oynayan yaprakların
koptuğu yerdeki yaraya ölüm denir
bakmayın sevincin verdiği fotoğrafa
düşlerin inceldiği an belirsiz
insan yoğun bir sis olur kuytusunda

pamuk şekerlerden seslenen
gelişmiş bir icattır çocukluğum
yaşlandıkça eskijen demir düzenek
bir tırtılın dünyayı kaldırdığı omurga
kemikleri çatlıyor hayal ettiklerimin!

hız verdi yokluk, var iyice azaldı
rüzgâr geceyi döverken oradaydım
kimse ayırmadı ay ile denizi düşten
kimse kıvrılan sesini duymadı radyoda
kadın ağladı, ağlamak kadındı o sırada!

ışıklar sönünce nefesi göçen evlerin
hayat izlerini çalan kuşa ölüm denir
bakmayın panjur gıcırtilarına ve bahara
bakmayın her şey büyük bir illüzyondur
çiçekler de ses verir kendi balkonlarında

parkta oynayan yapraklar
sınırsız uykularında!

Turgut TAN

CUMALIKIZIK

Sessizliğe bürünmüş,
Adlarının verildiği
Köyün yollarında kızları,

Damları kırmızı kiremitli evler
Asma dallarıyla çardak altları
Yıkanmış tertemiz taşlıkta
Huzur Cumalıkızık'ta.

İncecik ağaçlarla
Dallar çıkmış damlardan
Çatılar pembe tomurcuklardan
Kraliçe taçı takmış

İlkbahar günü
Dantelle süslenmiş
Beyaz basma perdeli pencereler
Tel örgülü siyah kömürlük
Deliçay akıyor Cumalıkızık'ta
Bu gerçeküstülük

Bir sokağından durup bakın Dünyaya
İnsanın içi titremez mi Cumalıkızık'ta

Fatoş AKBAY

NİSAN'IN BOYNUNDAN KOPAN SU

Çarptım duvardan duvara
Ormanda beni seyreden kemikleri
İçindeki hayvanı alıyorum kucağıma
Ne kolay öpüşüyorlardı
Lekeler
Risin koydum gözlerime
Yüzümü gizledim yere eğdim
Sesimi bir atın kırık tırnaklarında duydum
Çocuğumu evin önünde bıraktım
Kızıl ıslak topraklara bastım
Yokuş başında kaldım bir başıma
Nefesini bıraktığın köşeyi arıyordum
Çalılırlar arasında nereye gidecektim
Duy! Rüyamı kefenledim

Gökyüzüne bakmadığın soysuz utancı
Koyacak bir yer var mı
Kana bulanmış kelimeleri

Rüyama yetişene kadar uyudum

Seni gördüm tam dört yaşında
Adını arıyordun
Kimseye söylemediğin adını
Tohumların arasında
Yoldaşın deniz tanrıları
Çözecek
Uyuşmuş taş parmakları

Gökhan ERTEKİN

AKIŞSIZ

hangi kelimeye konacağını bilir bir turna
öyle akşamlarda dolaşır saçları mandalina çiçeğine
ya bir gemi batar
her yanımda akışsız sular
sen hiç kırık duvarlar arasında sevişme
bir gölge düşerse içinde bir sızıyla
gözlerin nereye bakacağını konuşlanmasını yaşar
acıdır her kalpten geçmez karanfil saksısı
toprağa dokunsan ayna olur
yüzün üçgen bir lağım ağzı

yine gidişler beklersin
yine defterine yazılan silinmiş bir arka kapı hayali
sen vazgeç güneş kamaşmış bir merdiven dehlizi
affedersin gözlerim hep gömleğimin cebinde
dilimi yatsıda bırakmışım ve tünek yalnızlığın son hecesi
zaman yattığın yatağın gıcırdayan ritmi
hangi lehçede olursa olsun öte yanımda serçe ölür
titrer parmaklarım
nefes kendine duyulamayacak kadar uzak
düşer hikaye ışıksız pencereden
çizgi- karalamayla karışık

US'LU ŞİİR YA DA SELMA CENGİZ'İN 'ŞİMDİKİ ZAMAN' EVİ

Serap Aslı ARAKLI

Yazın türleri arasında hem cennet hem de cehennem diyebileceğim tür sanırım şiirdir. Yaratma ve hazırlık aşamasında cehennem, yazıya ve hazza dönüşme aşamasında cennet; tersi bir durum bazen de. Şiirini ve duruşunu kendime yakın gördüğüm Selma Cengiz'in ilk yapıtı *Şimdiki Zaman*'ı* okurken biraz da bunları düşündüm. Okulda ders arasında ya da mahalle arası kahvelerden birine oturup zaman-mekân birlikteliğinde, ilk heves tadında şairin kendi şiirini kurma isteği hiçbir şeye benzemez. Dahası hayatın şiirsel dilini yakalama kaygısı, küçük insanlara dair gözlemlerin büyüğü söze dönüştürülmesi, buluş ve sözdizimi yenilikleriyle özgünlüğü yakalama çabası genç şairlerde ararken bulduğum özellikler. Özetle günler ve yaşamdan süzülenler kişiye, izler ve buluşlar ise şaire özgüdür.

Uğraşı, tutkusu ve sevdası büsbütün şiir olan Selma Cengiz yukarıda saydığım özelliklere birebir uymasa da yer yer oturuyor. 1994 doğumlu Selma Cengiz, doğup büyüdüğü Bursa şehrinde edindiği geleneksel aile yapısı ve okuyup kendine yakın bulduğu şairlerin etkileriyle gelir İstanbul'a. Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümü onun şiire daha fazla ait olmasını sağlar. Arkadaşlarıyla birlikte çıkardığı *Jurnal* adlı günlük gazete ona şiirin kapılarını da açar. Onun bu günlük gazete çıkarma fikri; yazıya, daha çok da şiire ait olmasının içsel şiarıdır oysaki. Kendini şiirle var etmenin ancak dergilerle ve kitaplarla mümkün olabileceği bilinciyle fanzin ve kolaj çalışmalarına, workshop'lara yönelir. 2013 yılında çıkarmaya başladığı *Bahçıvan Fanzin*'le hem kendi yazdıklarına zemin hazırlar hem de şair-yazar çevresini genişletir. Şiir geleneğiyle, kendi iç dünyasıyla hesaplaşarak bugünkü şiirini inşa etme yolunda *şimdiki zaman* kipiyle geniş zamanlı şiirler kurmaya girişir.

Ona göre hayat da şiir de hiçbir şeye benzemez; çok'taki şimdi, şimdi'deki az gibi: O ve şiiri ki *Şimdiki Zaman*'dan başka bir şey değildir. Mevcut şiir geleneğinden süzdüğü, yaşamdan ve ayrıntılardan devşirip depoladığı her görüntüye, sese, izdüşümüne imgeleminde dublaj yapar gibi inşa etmekte olduğu yeni hayatın seslerini eşler. Kitabın içinde bir kısa film gibi duran Şubat adlı şiir hem şairin duruşunu hem de kitabın ruhunu anlatır gibidir: "*Bugün birçok martı yere yakın uçuyordu / İzliyorken Muzaffer abi ile / Tuttu ellerimden, yürüdük beraber / Martının biri düştü yanımıza // Kedilerin mamasını yiyordu / Ekmek yiyordu / Muzaffer abi tutturdu, acıkmışlar diye / Çalmış mı oldular şimdi karadakinin yemeğini // Yoksa gökyüzü yitirmiş mi bolluğunu / Dünya kendiliğinden dağılırsa her bir yana / Dağılsın. Kim bilir martılar nerelere uçar / Rahatsız etmeden yürüdük Muzaffer abi ile // Bir ölünün bahıtını soracaktık!*" Şiir bir yerde hem zaman hem de zamandaki zamansızlık. Selma Cengiz'in otuz iki şiirden oluşma kitabı *Şimdiki Zaman*, her üç şiirden birine sinen gündelik dille geniş zaman dokunuşları yapma söyleminde biçim ve biçimi diri ve canlı tutma ediminde şiirin tuzaklarına düşebiliyor. Şiirin güzel söz söyleme, ân'ı renk dakikalarıyla durdurma sanatı olduğu kadar, iki zit kutup zarafete yakalanma-zaaftan kaçma sanatı da olduğu göz ardı edilmemeli. Neyse ki, ortalama şiir çizgisinin üzerinde duran ilk kitabı *Şimdiki Zaman*'la şimdiden şiirimizde kendine özgü bir yer bulmaya çalışan Selma Cengiz'in Kaybolmak, Perakende Koşarsak ve Bitip Tükenmiş Gidişlere adlı şiirleri yukarıda vurgu yaptığım

Çağla ÇİNLİ

KRİZANTHEM

dolanaya bakıp ulduğum
o gece; bir kirpik çakaraktan
o yerde; yıldızları taradığım
o cinnetle; saçlarımdan tutuşup
da kendimi doğurdum.

aldırmadınız.
beni yalnız bıraktınız.

bileğim yırtıldı, sardım.
dizim kanadı, öptüm.
başımı gök denizine
kaldırıp, elimi dert çukuruna
daldırıp, kavgamı aynalara
anlatıp, kalbimi böcek taşan
bir mezara sakladım.

utanmadınız.
suratıma parmaklıklar çarptınız.

çıplak ellerimle
beyaz ellerimle
küçümen ellerimle
bin kederden dökülmüş,
bin elemle dövülmüş,
o kilidi bir avazda parçaladım.

başkalarının romanlarına kahraman
olduğunuz o ülkede,
kendi şiirimde tek bir mısra olabilmek için
ben hep kısrağın başımdaydım.

anlamadınız.

olum-olumsuz durumlara örnek üç şiir. Ki "*param da yok, hevesim de yok / kör bıçağım yanımda!*" gibi Garip şiirine yaslanan yorum ve göndermeler şiirde ne "önce"yi kurtarabilir ne de "sonra"yı.

Yakın gözlüğümü takıp da baktım, gülde siyah var! Şiirsel o siyah ki tancıl acı kalbin sarkacı; yer yer Selma Cengiz'in şiirleri gibi. Bak işte, yirmili yaşlar şiiri iştahıyla Yeniden adıyla haykırırsak da otuz iki kısım (pardon otuz iki şiir) tekmili birden ne dönence durdurur kendini ne uzaklar. Şiir ki hem dönence hem de uzaklar; kalbin, ellerin ve alnın baloncukları gibi. Dahası Selma Cengiz'in uzaklara düşen *Şimdiki Zaman*'ı gibi.

De ki, kalbine bakıyorum da tırnaklarına bakamıyorum. Sahi, tırnak altında şiir güneşi bir ceset nasıl saklanır!? Aşk da ölüm de gitmekle kalmak arası, us'lu şiir kalbe gözyaşı; tıpkı miş'li geçmiş zaman aksanlı *Şimdiki Zaman*'a düşmüş Selma Cengiz şiirleri gibi: Hem içte hem uzakta!

* Selma Cengiz, *Şimdiki Zaman*, Şiirden Yayıncılık, Temmuz 2018, 48 s

BAZI ŞEYLERİN YALNIZCA VEDASI VARDIR

*önce şaraba bulamış kelâmı tanrı, sonra kana
ben önce karanlığa tutarım harflerimi
sonra ışığa*

bazı şeylerin yalnızca sessizliği vardır
kurutulup unutulmuş dıyedir bazı güller
kitap sayfaları arasında

üfle sûrunu melek! üfle sûrunu!
bürümüş menzili sarı kenger, delice ot
kuzgun güler, anka ağlar bir vakit

hüthüt kuşu mu, ak abalı derviş mi
elinde büyü fener, kim düşecek önüme
yolu bana kim gösterecek?

hangi şiirin böğründen çıktı bu yalnızlık
bu atsız ve pusatsız süvari
-gümüşü gün, savatı kara sevda!-

hangi şehrin, ki şehriyarı çok
döndüm durdum mevlevî
bütün sesleri, sessizlikleri

adsız ve salavatsız
sen miydin bu karanfili yakama takan
çıkamaz sokakları peşime, sokak kedilerini
ki sen akla çıktın, ben deli

tuzun ve tütünün sırrına, sırrına sağır aynanın
ermek miydi, yoksa bir yaranın ifşası mı
ısırdım dilimi

unutulmuş güneşler gibi
gece sofralarında, ampul ışıklı
hiçbir takımıyıldıza ait olmayan, âh
bir yetim yıldız

göçtü içimdeki maden
bir tek ben duydum gürültüsünü

kılıcın iyisine kın, yağya kara kına
gerek dedi bir söğüt dalı, eğildi kulağıma:

yolu kalbin gösterecek!
yolu kalbin gösterecek!

sır kâtibim, çiy satılm, şiirim
ben bu tuğu sana sakladım, tuğyanı bana
bazı şeylerin yalnızca vedası vardır

Çıktı!

Çığlık Kırları

şiir

İrfan Yıldız

Vapur (yayınları), İstanbul, Aralık 2018, 68 s.

Erkan KARA

Ne zamandır hayatında “seni seviyorum” yazacağın buğulu bir canın yokluğunu duyuyorsun? Bugün, olduğun yerden geriye baktığında, elinde olanların hep hayat kaygısından edinilmiş maddi şeyler olduğunu görmeyi, yoksunluğunun ne derece olduğunu bir işaretiydi de, sen bunun farkında mıydın?

Ânı kullanmak derdi değil, hep bir program içinde –sürprizleri olmadan– günün başlayıp bitmesi bu, hayata, kimseye açık vermemek duygusuydu, her şeyin hep aynı yaşamak sendeki. Oysa mevsimsiz hüzne yer yoksa, doğasına aykırı giden bir şeyler vardır kalbin ikliminde, hayatın hakikatinde.

Gözün açıklığı, iç’in aşkı(nuru) soldukça artar. Bazen “saf” olmak yaşamda, aldatılmak bazen, bizim en insan yanımızken, sende, –benden daha çok uyanığımı sevmem– kalkanını oluşturmuş... Bu, içinde kendini göremeyeceğin odaya kapanış, başkalarından yalıtılmış bir dünyada yaşamak; aklın serbest kalmamasıydı yani, aşksızlıktı.

İlk adım, dışarı çıkmaktı ki insanlar seni, sen insanları bilesin. Bilinmek, daha çok gençliğe ait bir duygu gibi sanılsa da, insan, yaşının her safhasında bu isteği taşır, taşımalıdır da. Çünkü, aşk, bilinmek isteğini en yüce dile getiriş haliydi, ki Tanrı insanları bilinmek istediği için yaratmamış mıydı?

Evet, bilinmenin niteliği de bilinmekte. Bunu bilmeden görülmek (sevilmek) gözün alelade bakışına mazhardı. Bu yüzden sabret; bir kör ile yürürken, uzakların hep yakınlık uyandıran vesvesesinden bahseder sana; ve insan, belli zamanlarına geldiğinde hayatın –nedensiz sevmek çocukluk dönemine ait özel bir hâl diye düşünürken– içindeki o çoğu nelerle değiştirdiğinin artık farkında değildir.

Şimdi ruhunu yükseltmek için, kalbi iyileştirmekle başla; her yarayı bir çamur iyileştirirdi, sen de kendi toprağını bul kalbin için; nihayetinde kalp Tanrı’nın eviydi, ve temizlenmiş bir kalbe sevgili muhakkak gelecekti. Artık, zamanın sevgisiz iklimi bu hayat, çabuk kırsa da “seni seviyorum” yazacak canı, sen gene de bir buğulu can olmak gibi, seni sevgiliye ulaştıracak bir vesile ara hep kedine.

Çıktı!

Kral Davut ve Binalar

şiir

Hakkı Çınar

Şiiri Özlüyorum Kitaplığı, Avanos, Ocak 2019, 128 s.

MEMLEKETİMDEN İSYAN
MANZARALARI - XV

HAL TERCÜMESİ

Üç genç kızı Gevaş'ın
biri Gülten

biri Celme

biri İlgin

Düş kurarlar ılık ılık
Artos'tan öte

Emzirirler göğü, uykudaki tarlayı
doğmamış çocuklarına nazire
Deli bakışlı kerkenez
uçar anneliklerinde
Tekmil ova
gölge kalır

Güneş Artos'ta buzdan hale;
kolsuz çoban bakışlı
Işığı cılız
Rengi boz
Başı
bozuk

Bahar kalkınca toprağından
Balık açar renk renk Gevaş'ın Gölü
Biraz düş
biraz kar toplar
dağın sokakları

*binyediyüzellibeş rakım
eksi ecel derece*

*türkü etsek düşer
sesimiz kalır eşikte*

*ister kader deyin adlarımıza
ister Tanrı yalnızlığı*

*selam edin bizden güneşe
başımız gözüünüz üstüne*

ŞANGHAY BORSASI NEDEN DÜŞTÜ

Kitabımı gece bitirdim
Soluksuz okudum diyemem
Aklıma yaşamadıkların geldi
Ve senin için Kurşun Asker alacaktım oyuncakçımdan
Sağanak yağmura tutulmasaydım.

Atlantis kadınıyım ben
Ellerim perdeli
Şaraphanede söylememiştim
Adımı soranlara *Yüzme Bilmeyen Denizkızı* derdim!

Yürümeği de yeni öğreniyorum
Şimşek acısı kıvamındadır her bir adımı
Tabanları kanlı
Ve gözü Mekap'lı gerillaların

Şu North Face'i daha devrimci bulan gençlerin outdoor
mongolluğu
Dostlar alışverişte görsün
Vitrindeki Alman anarşisti motosiklet montunun katma
değeri de ne?
Ekonomistler parametreleri hesapladı mı?
Şanghay Borsası neden düştü?

*Kuşların kanatları olsa, onlarla uçar giderdim,¹
Demiş Théophile Gautier
Saçma! Kuşlar gerçekte de kanatlıdır
Üç fidan mezarlığında kayıtlı
O A'biler de!*

*Düşen bir kuşun rüyası kadar rüyası olan var mı?²
Yüzme Bilmeyen Denizkızı'yım, kategorim kelebek.
Şaraphanede günahlarımı çıkartırken
Bunu da gizledim Kaptan Ahab!*

Şubat-Mart 2019

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 50 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem, Zihni Engüdar ,Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı	: Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR37000670100000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)	Yazıcı. çıkışı	: Selman Kırtasiye, Kâzım Baykal Cad. No: 14, 16040 Osmangazi – BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.